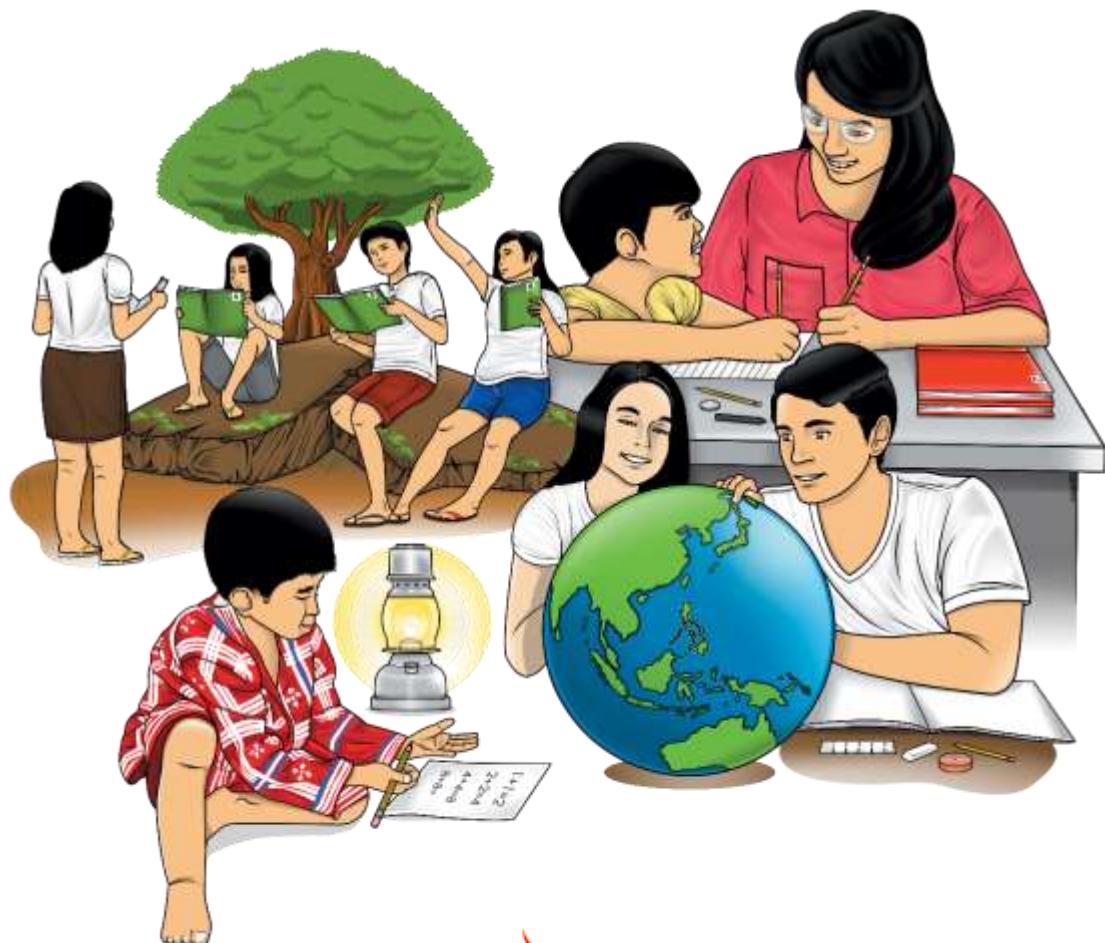

Filipino

Ikalawang Markahan – Modyul 3: Antas ng Wika Batay sa Pormalidad

CO_Q2_Filipino 7_ Module 3

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Filipino 7 – Ikapitong Baitang**Alternative Delivery Mode****ikalawang Markahan – Modyul 3: Antas ng Wika Batay sa Formalidad****Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtagtaglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuhang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaanakin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga oriinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Liezl A. Resuelo
Editor:	Lelita Laguda
Tagasuri:	Ma. Nila D. Fuenteabella
Tagaguhit:	Jezrene Vale Verallo
Tagalapat:	Guinevier T. Aloso
Tagapamahala:	Allan G. Farnazo, CESO IV – Regional Director Fiel Y. Almendra, CESO V – Assistant Regional Director Rommel G. Flores, CESO V- Schools Division Superintendent Mario M. Bermudez, CESO VI- Asst. Schools Division Superintendent Gilbert B. Barrera – Chief, CLMD Arturo D. Tingson Jr. – REPS, LRMS Peter Van C. Ang-ug – REPS, ADM Leonardo Mission – Regional Filipino Supervisor Juliet F. Lastimosa - CID Chief Sally A. Palomo - EPS In Charge of LRMS Greogorio O. Ruales - ADM Coordinator

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region XII

Office Address: Regional Center, Brgy. Carpenter Hill, City of Koronadal

Telefax: (083) 2288825/ (083) 2281893

E-mail Address: depedroxii.org Email: region12@deped.gov.ph

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anomang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ano ang napaloob sa Modyul na ito?

Magandang araw sa iyo!

Binabati kita sapagkat ikaw ay nagtagumpay at mahusay na nasagot ang Modyul 1 at Modyul 2 ng Quarter 2.

Natutuhan mo na at inawit pa mga awiting-bayan mula sa Bisaya. Sa modyul na ito ay matutuhan mo ang Antas ng wika batay sa pormalidad.

Malalaman mo ang dalawang uri ng antas ng wika batay sa pormalidad na ginagamit mo sa araw-araw. Dito mo malalaman ngayon kung nasa anong antas ba ang wikang ginagamit kung sino ang mga kasama at kausap mo. Malalaman mo rin saan ito kadalasan ginagamit at kung kailan mo ito puwedeng gamitin.

Ang modyul na ito ay sadyang binuo upang maunawaan ang pinakamahalagang kasanayan sa pagkatuto na:

Nasusuri ang antas ng wika batay sa pormalidad na ginamit sa pagsulat ng awiting-bayan (balbal, kolokyal, lalawiganin, pormal). (**F7WG-IIa-b-7**)

Pagkatapos ng ng mga gawain ay inaasahang makamit mo ang sumusunod ma layunin:

- Nakikilala ang iba't ibang antas ng wika batay sa pormalidad.
- Natutukoy ang antas ng wikang ginamit sa isang awiting-bayan at dayalogo.
- Nakasusulat ng isang awit base sa tono ng paborito nilang kanta at nagagamit

Paano mo gagamitin ang Modyul na ito?

Kumusta ka na? Tulad ng sinabi ko sa iyo, maraming maihahandog ang modyul na ito sa iyong pag-aaral. Narito ang ilang tuntunin na dapat mong sundin upang magsilbing gabay sa iyong pag-aaral.

1. Una sa lahat, ingatan modyul na ito. Iwasang madumihan at mapunit. Gumamit ng sagutang papel sa pagsagot sa mga pagsusulit.
2. Sagutin mo ang bahaging **Subukin**. Ito ang unang hakbang upang masukat at matiyak ang dati mo nang kaalan sa paksang natalakay mo na sa ibang baitang. Iwawasto ito ng iyong guro. Huwag mag-alala kung mababa ang iyong iskor.
3. Basahin at unawaing mabuti ang mga teksto sa **Tuklasin** at sagutin ang mga gawain sa **Suriin** at **Pagyamanin**. Lagumin ang natutuhan sa **Isaisip** at bumuo ng sariling kaalaman sa **Isagawa**.
4. Saguting muli ang **Tayahin** at isagawa ang **Karagdagang Gawain**.

Subukin

Bago tayo magpatuloy, sagutin mo muna ang mga sumusunod na katanungan. Isulat sa iyong sagutang papel ang titik o wastong sagot sa bawat bilang.

1. Ito ay mga salitang karaniwang ginagamit sa lalawigan o probinsya o kaya'y partikular na pook kung saan nagmula o kilala ang wika.
 - a. balbal
 - b. kolokyal
 - c. lalawiganin
 - d. pormal
2. Ito ay mga salitang istandard dahil ang mga ito ay ginagamit ng karamihan ng mga nakapag-aaral sa wika.
 - a. balbal
 - b. kolokyal
 - c. lalawiganin
 - d. pormal
3. Ito ang tawag sa mga salitang karaniwang ginagamit sa kalye kaya't madalas na tinatawag ding salitang kanto o salitang kalye. Hindi ginagamit sa mga pormal na pagtitipon o pagsusulat.
 - a. balbal
 - b. kolokyal

- c. lalawiganin
 - d. pormal
4. Ito ang mga salitang ginagamit sa pang-araw-araw na pakikipag-usap. Madalas na ginagamitan ng pagpapaikli o pagkakaltas ng ibang titik sa salita upang mapaikli ang salita o kaya'y mapagsama ang dalawang salita.
- a. balbal
 - b. kolokyal
 - c. lalawiganin
 - d. pormal
5. Nakayanan ko lang, pambili ng dalawang **yosi**. Ang yosi ay nasa anong antas ng wika ?
- a. balbal
 - a. kolokyal
 - b. lalawiganin
 - c. pormal
6. Mainit na labi, **nagbabagang mata**. Ang **nagbabagang mata** ay nasa anong antas ng wika?
- a. balbal
 - b. kolokyal
 - c. lalawiganin
 - d. pormal
7. "Nakuha mo pang ngumiti **Noypi** ka nga." Tukuyin ang kahulugan ng salitang balbal na Noypi ?
- a. Pinay
 - b. Pino
 - c. Pinoy
 - d. Pina
8. Ang katumbas na lalawiganin ng salitang **ate** ay _____.
- a. ateng
 - b. utol
 - c. sis
 - d. manang
9. Ang katumbas na balbal ng salitang **ina** ay _____.
- a. inahan
 - b. ermat
 - c. ilaw ng tahanan
 - d. nanay
10. Mamang sorbetero, **tayo'y** sumayaw. Ang tayo'y nasa anong antas ng wika batay sa pormalidad?
- a. balbal
 - b. kolokyal
 - c. lalawiganin
 - d. pormal
11. Mahalagang maunawaan ng tao ang antas ng wika ayon sa pormalidad dahil _____.

- a. maibigay ang katayuan sa hinihingi ng panahon, pook at okasyong dinadaluhan
 - b. malaman mo ano ang ugali ng tao batay sa antas ng wikang ginagamit niya
 - c. alam mo paano sasabay sa pakikipag-usap
 - d. malaman mo sino o kanino ka makikipagkaibigan
12. Alin sa mga salita ang gagamitin mo sa formal na pagkakataon tulad ng sa paaralan?
- a. Chicks
 - b. bebot
 - c. bulaklak
 - d. dalaga
13. Ang antas ng wika ay nakadepende sa _____ kung kailan ito ginamit.
- a. oras, kasama, kaharap
 - b. kasama, kausap, kaharap
 - c. lugar, okasyon, panahon
 - d. kausap, kalaro, kaaway
14. Ang tinutukoy sa mga awiting Dalagang Pilipina at Bebot ay_____.
- a. bata
 - b. babae
 - c. manang
 - d. ate
15. Hindi natin puwedeng gamitin ang mga balbal na salita sa formal na usapan o panitikan dahil _____.
- a. ginagamit lamang sa pangkaraniwang pag-uusap o yaong salitang kanto
 - b. hindi madaling maiintindihan ng lahat
 - c. nawawalan ang mga ito ng paggalang
 - d. mag-iiba ang tingin sa iyo ng tao

Aralin 1

Antas ng Wika Batay sa Pormalidad

A. PANITIKAN:

Ang Dalagang Pilipina / Bebot
(Awiting-Bayan)

B. WIKA:

Antas ng Wika Batay sa Pormalidad

Pinakamahalagang Kasanayan sa Pampagkatuto:

Nasusuri ang antas ng wika batay sa pormalidad na ginamit sa pagsulat ng awiting-bayan (balbal, kolokyal, lalawiganin, pormal). **(F7WG-IIa-b-7)**

- Nakikilala ang iba't ibang antas ng wika batay sa pormalidad.
- Natutukoy ang antas ng wikang ginamit sa isang awiting-bayan

Balikan

Anong alam mo?

Magaling Kaibigan!

Binabati kita sa pagsagot sa Subukin. Huwag mag-alala kung nahirapan ka sa pagsagot sapagkat atin itong tatalakayin. Ngayon ay babalikan muna natin ang tungkol sa wika.

Ano nga ba ang wika? Bakit mayroon tayong wika?

Instrumento ng tao ang wika sa pagpapahayag ng kanyang sarili at sa pamamagitan ng wika ay naipaparating ng tao ang mga impormasyon na gusto niyang iparating sa iba. Ayon kay Edward Sapir, ang wika ay isang likas at makataong pamamaraan ng paghahatid ng mga kaisipan, damdamin at mithiin.

Balikan din natin ang natutuhan mo sa modyul 1 at 2 ng Quarter 2 tungkol sa awiting bayan.

Ano nga ang isang awiting-bayan at paano ito nakilala sa ating buong bansa?

Ang awiting-bayan ay nagsimula bilang tulang may sukat at tugma at minsan ay walang sukat at tugma na kalaunay nilapatan na ng himig upang maihayag ng pakanta. Ito ay tinatawag ding kantahing-bayan.

Ngayon ay tiyak kong naalala mo na ang mga ito. Sa modyul na ito ay tatalakayin natin ang antas ng wika batay sa pormalidad na siyang ilalapat sa pagsulat ng isang awiting-bayan.

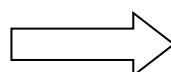

Tuklasin

A. Pansinin ang mga salitang nakasulat sa kahon. Tukuyin ang wikang ginamit sa mga ito.

1.

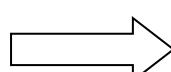
babae

babaye

2.

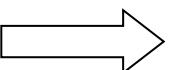
Kumain na tayo!

Mangan tayon!

3.

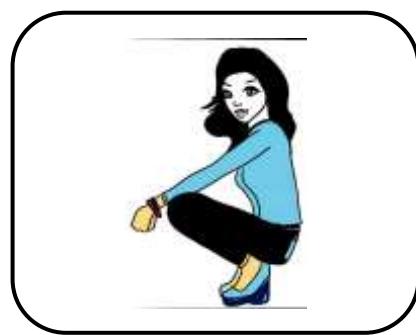
matanda

tigulang

B. Ibigay ang kahulugan ng mga balbal na salita ayon sa larawan.

1.

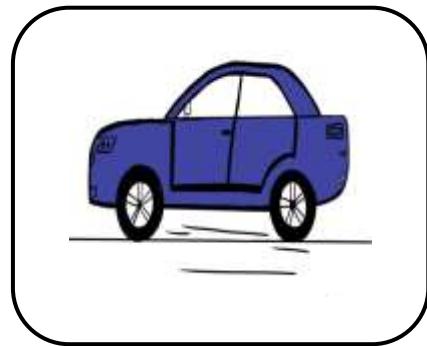
chicks - _____

2.

chibogan - _____

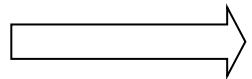
3.

tsekot - _____

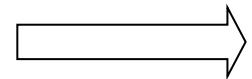
C. Pansinin ang pagbabago sa mga salita sa loob ng kahon. Isulat ito sa linyang makikita sa ibaba.

Nasaan ka?

Na'san ka?

Mayroon

Meron

➤ _____

➤ _____

B. Basahin Mo. Basahin o kantahan ang awiting nasa ibaba. Tandaan ang mga salitang nakasulat nang madiin. Bilugan ang mga salita at sagutin ang mga pagpapalawak ng talasalitaan at ang mga katanungan sa Pag-unawa.

Ang Dalagang Pilipina

Composer: Jose Santos

Lyricist: Jose Corazon De Jesus
<https://lyricspinas.com/dalagang-pilipina/>

Ang dalagang Pilipina

Parang tala sa umaga
Kung tanawin ay nakaliligaya
May ningning na tangi't
Dakilang ganda.

Maging sa ugali, maging kumilos,
mayumi,
Mahinhin, mabini ang lahat ng ayos
Malinis ang puso maging sa pag-irog
May tibay at tining ng loob

Bulaklak na tanging marilag,
Ang bango ay humahalimuyak
Sa mundo'y dakilang panghiyas,
Pang-aliw sa pusong may hirap.

Batis ng ligaya at galak,
Hantungan ng madlang pangarap.
Iyan ang dalagang Pilipina,
Karapat-dapat sa isang tunay na
pagsinta.

Bebot

(Black Eyed Peas)

<https://www.azlyrics.com/lyrics/blackeyedpeas/bebot.html>

Bebot, bebot
Be bebot, bebot
Be bebot, bebot be
Ikaw ang aking
Bebot, bebot
Be bebot, bebot be
Be bebot, bebot
Ikaw ang aking
Bebot, bebot
Be bebot, bebot
Be bebot, bebot
Ikaw ay
Filipino!!! Filipino!!! Filipino!!!
Filipino!!!

Pagpapalawak ng Talasalitaan:

Ibigay ang kasingkahulugan ng salitang nakadiin ayon sa gamit nito sa pangungusap. Piliin ang sagot sa loob ng kahon at isulat sa sagutang papel.

tuwa

bumabango

kayamanan

mga tao

pampalipas- oras

lungkot

bango

- _____ 1. **Humahalimuyak** ang bulaklak.
- _____ 2. Nang makita ka na'y anong **galak** ang nadarama.
- _____ 3. Ikaw ang **pang-aliw** sa tuwina.
- _____ 4. Ang **madlang** nandito ang siyang saksi ng aking pagmamahal.
- _____ 5. Ikaw ang aking **panghiyas** na di ko maipagpapalit kanino man.

Pag-unawa: Subukin nating sagutin ang ilang tanong sa awiting **Ang Dalagang Pilipina** at **Bebot**. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Sino ang tinutukoy sa dalawang awit?

2. Paano nagkakaiba ang katangian ng tinutukoy sa awit na inyong napakinggan?

3. Sa anong pagkakataon o saang lugar mo maaaring marinig ang salitang **Dalagang Pilipina**? Ang salitang **Bebot**?

4. Alin sa dalawang salita ang ginagamit sa pormal na pagkakataon o ng magkakabarkada habang nagkukuwentuhan sa may kanto?

Magaling! Maayos mong nasagot ang mga tanong. Ito ay isang paraan upang malaman natin kung nauunawaan mo ang iyong binasa.

Ating Alamin

ANTAS NG WIKA BATAY SA PORMALIDAD

Mga Salitang **Impormal** o **Di Pormal** o wikang palasak - mga salitang karaniwang ginagamit sa pakikipag-usap o pakikisalamuha sa mga kakilala o kaibigan.

3 URI NG IMPORMAL NA SALITA

1. **Balbal (Slang)**- ang tawag sa mga salitang karaniwang ginagamit sa kalye o lansangan kaya't madalas na tinatawag ding salitang kanto o salitang kalye.

- Hindi ginagamit sa mga pormal na pagtitipon o pagsusulat.
- Nabibilang sa pinakababang antas ng wika.
- tinatawag ng singaw ng panahon dahil nakabubuo ng panibagong

Halimbawa:

bagets- kabataan	parak/lespu- pulis	lodi - idol
charing- biro	nenok- nakaw	petmalu- malupit
datung- pera	sikyo – guwardiya	havey- nagustuhan
ermat- nanay	utol- kapatid	japorms- pogì
erpat- tatay	yosi- sigarilyo	jokla – bakla
wa epek- walang epekto	futbol- naalis	lafang-kainan

Karaniwang paraan ng pagbuo ng salitang balbal:

1. Paghango sa mga salitang katutubo

Halimbawa: gurang (matanda)
bayot (bakla)
barat (kuripot)

2. Pagbibigay ng kahulugan ng salitang tagalog

Halimbawa: buwaya (crocodiles – greedy)
bata (child – girlfriend)
durog (powdered – high in addiction)
papa (father – lover)

3. Pagpapaikli

Halimbawa: pakialam – paki

4. Pagbabaliktad

Buong Salita

Halimbawa: etned – bente
kita – atik

Papantig

Halimbawa: dehin – hindi
ngetpa – panget
tipar – parti

5. Paggamit ng Akronim

Halimbawa: G – get, nauunawaan

US – under de saya

5. Pagpapalit ng Pantig

Halimbawa: lagpak – palpak – bigo

torpe – tyope – torpe, naduwag

7. Paggamit ng Bilang

Halimbawa: 45 – pumutok

1433 – I love you too

50-50 – naghihingalo

8. Pagdaragdag

Halimbawa: puti – isputing

9. Kumbinasyon-Pagbabaligtad at Pagdaragdag

Halimbawa: hiya – yahi – dyahi

10. Pagpapaikli at pag-Pilipino

Halimbawa: Pino – Pinoy

mestiso – tiso, tisoy

11. Pagpapaikli at Pagbabaligtad

Halimbawa: pantalon – talon – lonta

sigarilyo – siyo – yosi

12. Panghihiram at Pagpapaikli

Halimbawa: security – sikyo

brain damage – brenda

2. Kolokyal – ginagamit sa pang-araw-araw na pakikipag-usap. Madalas na ginagamitan ng pagpapaikli o pagkakaltas ng ibang titik sa salita upang mapaikli ang salita o kaya'y mapagsama ang dalawang salita.

Halimbawa:

pa'no mula paano

kelan mula sa kailan

p're mula sa pare

meron mula sa mayroon

te'na mula sa tara na

nasan mula sa nasaan

Halimbawa:

Bahagi rin ang pagsasama ng dalawang wika tulad ng Tagalog at Ingles o Taglish o Tagalog-Espanyol.

Halimbawa:

Magda-drive ka ba hanggang Baguio? (Taglish)

Pinababalik kami ng aming guro sa **eskuwelahon**. (Tag-Español)

3. Lalawiganin - mga salitang karaniwang ginagamit sa lalawigan o probinsya o kaya'y partikular na pook kung saan nagmula o kilala ang wika. Kapansin-pansing ang mga lalawiganing salita ay may taglay na kakaibang tono o bigkas na maaring magbigay ng ibang kahulugan dito.

Halimbawa:

ambot – salitang bisaya na ibig sabihin ay ewan

manong at manang – mula sa salitang Ilocano na ibig sabihin ay kuya at ate

bakal – sa salitang ilonggo ibig sabihin ay bibili

buang – salitang bisaya na ibig sabihin baliw

kaon – salitang bisaya na ibig sabihin ay kumain/ kain

langgam – salitang bisaya ibig sabihin ay ibon sa tagalog

kan-on – salitang bisaya na ibig ay kanin sa tagalog

Mga salitang **Pormal** – mga salitang istandard dahil ang mga ito ay ginagamit ng karamihan ng mga nakapag-aaral sa wika. Ito ay mga salitang karaniwang ginagamit sa paaralan, sa mga panayam, seminar, gayundin sa mga aklat, ulat at sa iba pang -usapan o salitang pang-intelektuwal.

a. **Pambansa**- ginagamit sa mga babasahing pang-akademiko tulad ng aklat o textbooks sa mga paaralan.

Halimbawa:

Ama	ina	anak
-----	-----	------

salapi	bata	bahay
--------	------	-------

b. **Pampanitikan/ Pangretrika**: – masisining na salita tulad ng mga tayutay, idyoma, kasabihan at kawikaang lalong nagpaparikit sa pagkakagamit ng wika.

Halimbawa:

Ilaw ng tahanan	Alagad ng batas
-----------------	-----------------

Haligi ng tahanan

Kasabihan:

Aanhin pa ang damo kung patay na ang kabayo.

Habang maikli pa ang kumot, magtiis mamaluktot.

Idyoma:

kahati sa buhay

magsunog ng kilay

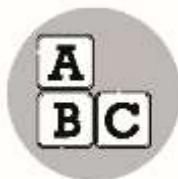
magbilang ng poste

Tuyutay:

Simputi ng gatas ang iyong kutis.

Di-mahulugang karayom ang mga tao sa gilid ng dagat.

Hiningi ko na ang kamay ng aking kasintahan

Pagyamanin

Basahin at suriin ang antas ng wika batay sa pormalidad na ginamit sa mga awitin.

Pagsasanay A. Kilalanin at kopyahin sa talahanayan ang salita/mga salitang nakadiin. Tukuyin kung saang antas ng wika ito napapabilang: **balbal**, **kolokyal**, **lalawiganin o pormal** at ipaliwanag bakit sa antas na iyon napapabilang ang salita o mga salita.

Balita A-sin

<https://www.youtube.com/watch?v=gaz3NmisCuY>

Lapit mga **kaibigan** at makinig kayo
Ako'y may dala dalang balita galing sa bayan ko
Nais kong ipamahagi ang mga kuwento at
Ang mga pangyayaring nagaganap sa lupang
ipinangako
Ang lupang pinanggalingan ko'y may bahid ng
dugo
May mga lorong '**di** makalipad, nasa hawlang
ginto
May mga puno walang dahon, mga pusong di
makakibo
Sa mga pangyayaring nagaganap sa lupang
ipinangako

Mula ng makita ko ang lupang ito
Nakita ko rin ang munting apoy sa puso ng tao
Ginatungan ng mga kabulukan hanggang sa
lumago
Ngayon ang puso'y may takot sa lupang pinangako

Dati-rati ang mga **bukid** ay kulay ginto
Dati-rati'y ang mga tao sinlaya ng ibon
Dati-rati ay katahimikan
Ang musikang nagpapatulog sa mga batang walang
muwang sa mundo

Ngayon ang lupang ipinangako ay nagsusumamo
Patakan niyo ng luha ang apoy sa kanyang puso
Dinggin niyo ang mga sigaw ng mga puso
Ng taong una n'yong dadamhing kabilang sa inyo

Duol mga **kaigsuonan ug paminaw kamo**
Duna koy dala nga mga balita gikan sa banwa ko
Gusto nga ipahibalo ang mga istorya nga
nagagahitabo
Sa banwang gisaad na 'to

Mamang Sorbetero

[Celeste Legaspi](https://www.youtube.com/watch?v=2rSfPC9RpmQ)

<https://www.youtube.com/watch?v=2rSfPC9RpmQ>

Mamang sorbetero, ano'ng ngalan mo
Tinda mong ice cream, gustong-gusto
ko

Init ng buhay, pinapawi mo
Sama ng loob, nalilimutan ko

Mamang sorbetero, **tayo'y** sumayaw
Kalembang mong hawak, muling
ikaway
Batang munti, sa 'yo'y naghihintay
Bigyang ligaya ngayong tag-araw

Masdan ang ulap sa himpapawid
Korteng sorbetes sa pisngi ng langit
Mata ng dalaga'y nananagnip
Mayro'ng sekretong nasasaisip

Mamang sorbetero, tayo'y sumayaw
Kalembang mong hawak, muling ikaway
Batang munti, sa 'yo'y naghihintay
Bigyang ligaya ngayong tag-araw

Mainit na labi, **nagbabagang mata**
Sunog na pag-ibig, parang awa mo na
Mamang sorbetero, o, nasaan ka
Init ng buhay, pawiin mo na

Mamang sorbetero, tayo'y sumayaw
Kalembang mong hawak, muling ikaway
Batang munti, **sayo'y** naghihintay

Ang unang bilang ay sinagot na para sa iyo.

SALITA/MGA SALITA	ANTAS NG WIKA	PALIWANAG
1. kaibigan	pormal	ito ay nasa pambansa o istandard
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

Pagsasanay B. Tukuyin ang kahulugan ng mga salitang balbal na nakadiin ginamit sa mga linya ng awit gawing gabay ang bahagi ng awit sa pagtukoy sa kahulugan ng mga salitang balbal. Mula sa Hanay A nakasulat ang mga salitang balbal ay piliin sa Hanay B ang titik ng tamang sagot at isulat sa sagutang papel.

Pare ko
Eraserheads
<https://www.youtube.com/watch?v=FgXEBQWlj-4>

O **pare** ko,
 Meron akong problema.
 'Wag mong sabihin "na naman".
 In-love ako
 Sa isang **kolehiyala**.
 Sabi niya,
 Ayaw niya munang magkasyota.
Dehins ako naniwala.
 Di nagtagal,

Esem
Yano
https://www.youtube.com/watch?v=P2UiZh3wz_A

Patingin-tingin, di naman makabili
 Patingin-tingin, di makapanood ng sine
 Walang ibang pera, kundi pamasahé
 Nakayanan ko lang, pambili ng dalawang
yosi

Buloy

Parokya ni Edgar

Hoy hoy, buloy
 Naalala mo pa ba nung araw na **nadedo**
 Ang aso mong si morlock
 Hoy hoy, buloy
 Naalala mo pa ba nung ika'y tumawag sa
 'min
 At ika'y umiiyak...

Minsan

Eraserheads

<https://www.youtube.com/watch?v=FUw4uQX0zlQ>

Minsan sa may kalayaan tayo'y
 nagkatagpuan
 May mga sariling **gimik** at kaya-kanyang
 hangad sa buhay
 Sa ilalim ng iisang bubong
 Mga sikretong ibinubulong
 Kahit na anong mangyari
 Kahit na saan ka man patungo
 Ngunit ngayon kay bilis maglaho ng kahapon
 Sana'y huwag kalimutan ang ating mga

Laklak

The Teeth

https://www.youtube.com/watch?v=i_myOhG8OuyU

Ayan na nga
 Tumataas na ang **amats** ko
 Kasi laklak maghapon magdamag

Noypi

Bamboo

<https://www.youtube.com/watch?v=QJ67HBKAeCE>

Tingnan mo iyong palad Kalyado
 mong kamay sa hirap ng buhay Ang
 dami mong problema
 Nakhuha mo pang ngumiti **Noypi** ka
 nga, **astig**

Hanay A

- _____ 1. Pare
- _____ 2. Dehins
- _____ 3. Kolehiyala
- _____ 4. Yosi
- _____ 5. Syota
- _____ 6. gimik
- _____ 7. Nadedo
- _____ 8. Noypi
- _____ 9. Astig
- _____ 10. Amats

Hanay B

- a. lasing na lasing
- b. mag-aaral sa kolehiyo
- c. tigas
- d. kasintahan
- e. pinoy
- f. namatay
- g. kaibigan
- h. hindi
- i. sigarilyo
- j. gala

Binabati kita, ang husay mo! Nasagot mo ang mga gawain.

Isaisip

Ngayon ay magpapatuloy tayo sa bahaging ito.

Panuto: Kumpletuhin mo ang nawawalang salita batay sa iyong natutuhan sa modyul na ito, Antas ng Wika Batay sa Pormalidad. Pillin ang sagot mula sa loob ng kahon at isulat sa sagutang papel.

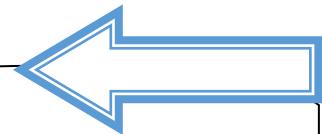
lalawiganin	pormal	balbal
kolokyal	Paggamit ng bilang	Pampanitikan
tag-lish	Pambansa	Impormal o di- pormal
Pagbibigay ng kahulugan ng salitang tagalog		

ANTAS NG WIKA BATAY SA PORMALIDAD

Mga Salitang (1) _____ - mga salitang karaniwang ginagamit sa pakikipag-usap o pakikisalamuha sa mga kakilala o kaibigan.

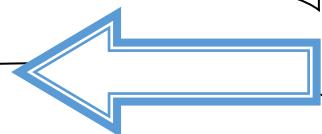
(2) _____ - ang tawag sa mga salitang karaniwang ginagamit sa kalye kaya't madalas na tinatawag ding salitang kanto o salitang kalye.

Ang salita ay nabubuo sa iba't ibang paraan tulad ng sumusunod:
(3) _____ tulad ng **1433** na ibig sabihin ay **I love you too**.
(4.) _____ tulad ng **buwaya** na ibig sabihin ay **greedy**.

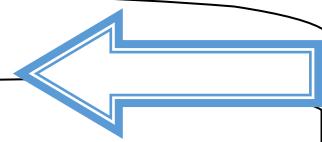

(5.) _____ - ginagamit sa pang-araw-araw na pakikipag-usap. Madalas na ginagamitan ng pagpapaikli o pagkakaltas ng ibang titik sa salita upang mapaikli o kaya'y mapagsama ang dalawang salita.

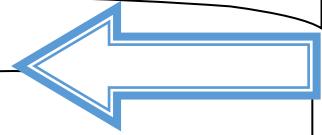
Bahagi rin ang pagsasama ng dalawang wika tulad ng (6.) _____ o Tagalog- Espanyol.

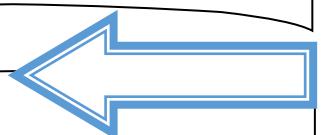
(7) _____ - mga salitang karaniwang ginagamit sa lalawigan o probinsya o kaya'y partikular na pook kung saan nagmula o kilala ang wika.

(8) _____ - mga salitang istandard dahil ang mga ito ay ginagamit ng karamihan ng mga nakapag-aaaral sa wika.

(9) _____ - ginagamit ng buong bansa o mga salitang nabibilang.

(10) _____ - masisining na salita tulad ng mga tayutay, kasabihan at kawikaang lalong nagpaparikit sa pagkakagamit ng wika.

Isagawa

Matapos mong sagutin ang lahat ng mga gawain, handa ka na bang bumuo ng sariling kaalaman sa iyong natutuhan?

A. Panuto: Mula sa mga salitang nakalista sa tsart, ibigay ang katumbas na salita ayon sa Antas ng wika.

PORMAL	LALAWIGANIN	KOLOKYAL	BALBAL
1. ama			
2. ina			
3. pera			
4. kapatid			
5. ate			

B. Mula sa mga awit ay pumili ng salitang o mga salitang aangkop sa antas ng wika na formal na (2) pambansa at (1) pampanitikan at (2) kolokyal. Isulat ito sa iyong sagutang papel.

Kapayapaan

Tropical Depression

Halina't sumayaw sa ilalim ng araw
Maghawak-hawak ng kamay
Isigaw nang sabay-sabay
Kapayapaan, kapayapaan, kapayapaan,
kapayapaan.

Kulay man nati'y magkaiba
Mundo natin ay iisa
Maghawak-hawak ng kamay
Isigaw nang sabay-sabay
Kapayapaan, kapayapaan, kapayapaan,
kapayapaan

Lupang uhaw sa pag-ibig
(Lupang uhaw sa pag-ibig)
Naghahintay sa halik ng langit
(Naghahintay sa halik ng langit).
Lupang uhaw sa pag-ibig
(Lupang uhaw sa pag-ibig)
Naghahintay sa halik ng langit
(Naghahintay...)

Formal

-Pambansa

1. _____

2. _____

-Pampanitikan

3. _____

Kolokyal

4. _____

5. _____

Formal

-Pambansa

1. _____

2. _____

-Pampanitikan

3. _____

Kolokyal

4. _____

5. _____

Sa Ugoy Ng Duyan

Aiza Seguerra

https://www.youtube.com/watch?v=q_gOQ

[VLVUJI](#)

Sana'y di magnaliw ang dati kong araw
Nang munti pang bata sa piling ni nanay
Nais kong maulit ang awit ni inang mahal
Awit ng pag-ibig habang ako'y nasa duyan

Sana'y di magnaliw ang dati kong araw
Nang munti pang bata sa piling ni nanay
Nais kong maulit ang awit ni inang mahal
Awit ng pag-ibig habang ako'y nasa duyan

Sa aking pagtulog na labis ang himbing
Ang bantay ko'y tala, ang tanod ko'y bituin
 Sa piling ni nanay, langit ay buhay
 Puso kong may dusa sabik sa ugoy ng
 duyan

Sana'y di magnaliw ang dati kong araw
Nang munti pang bata sa piling ni nanay
Nais kong maulit ang awit ni inang mahal
Awit ng pag-ibig habang ako'y nasa duyan

Tayahin

Binabati kita sa iyong kagalingan sa pagsunod sa mga panuto sa lahat ng gawain. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.

1. Ito ay mga salitang ginagamit sa pang-araw-araw na pakikipag-usap. Madalas na ginagamitan ng pagpapaikli o pagkakaltas ng ibang titik sa salita upang mapaikli ang salita o kaya'y mapagsama ang dalawang salita
 - a. balbal
 - b. kolokyal
 - c. lalawiganin
 - d. pormal
2. Ito ang tawag sa mga salitang karaniwang ginagamit sa kalye kaya't madalas na tinatawag ding salitang kalye kanto o salitang kalye. Hindi ginagamit sa mga pormal na pagtitipon o pagsusulat.
 - a. balbal
 - b. kolokyal
 - c. lalawiganin
 - d. pormal

3. Ito ay mga salitang istandard dahil ang mga ito ay ginagamit ng karamihan ng mga nakapag-aaaral sa wika.

- a. balbal
- b. kolokyal
- c. lalawiganin
- d. pormal

4. Ito ay mga salitang karaniwang ginagamit sa lalawigan o probinsya o kaya'y partikular na pook kung saan nagsmula o kilala ang wika.

- a. balbal
- b. kolokyal
- c. lalawiganin
- d. pormal

5. Ayaw niya munang magkasyota.

_____ ako naniwala.

Di nagtagal,

Anong balbal na salita ang pupuno sa awit?

- a. Hindi
- b. Dehins
- c. Hinds
- d. Dehin

6. Ang katumbas na balbal ng salitang **ina** ay _____.

- a. inahan
- b. ermat
- c. ilaw ng tahanan
- d. nanay

7. **Duol** **mga kaigsuonan ug paminaw kamo.** Nasa anong antas ng wika ito nabibilang?

- a. balbal
- b. kolokyal
- c. lalawiganin
- d. pormal

8. Ang katumbas na lalawiganin ng salitang **ate** ay _____.

- a. manang
- b. utol
- c. sis
- d. ateng

9. Naalala mo pa ba nung araw na **nadedo** !! Ang nadedo ay nasa anong antas ng wika?

- a. balbal
- b. kolokyal
- c. lalawiganin
- d. pormal

10. Ang katumbas na balbal ng salitang **pera** ay _____.

- a. datung
- b. pera
- c. sensilyo

- d. benta
11. Hindi natin puwedeng gamitin ang mga balbal na salita sa pormal na usapan o panitikan dahil _____.
a. ginagamit lamang sa pangkaraniwang pag-uusap o yaong salitang kanto
b. hindi madaling maiintindihan ng lahat
c. nawawalan ang mga ito ng paggalang
d. mag-iiba ang tingin sa iyo ng tao
12. Bakit hindi natin puwedeng gamitin ang mga balbal na salita sa pormal na usapan o panitikan?
a. dahil hindi ka nila maiintindihan
b. dahil wala itong paggalang
c. dahil mag-iiba ang tingin sa iyo ng tao
d. dahil ito ay ginagamit lamang sa pangkaraniwang pag-usap o yaong salitang kanto
13. Ang tinutukoy sa mga awiting Dalagang Pilipina at Bebot ay _____.
a. ate
b. babae
c. bata
d. manang
14. Ang antas ng wika ay nakadepende sa _____ kung kailan ito ginamit.
a. oras, kasama, kaharap
b. kasama, kausap, kaharap
c. kausap, kalaro, kaaway
d. lugar, okasyon, panahon
15. Sa iyong palagay alin kaya sa dalawang salita ang gagamitin mo sa pormal na pagkakataon tulad ng sa paaralan.
a. dalaga
b. bebot
c. bulaklak
d. chicks

Karagdagang Gawain

Matagumpay mong naisagawa at natapos ang mga gawain sa modyul na ito. Alam kong nahasa ka na sa Antas ng Wika Batay sa Formalidad.

Maghanap ng isang awiting paborito mo. Isulat ito sa isang papel mula rito ay pumili ng sampung salita o mga salita. Salungguhitang ito at tukuyin ang antas ng wikang batay sa formalidad ang mga salitang ito.

Susi sa Pagwawasto

Subukin	Tayahin	Istisip
1. c	1. b	1. Impormal o di-pormal
2. d	2. a	2. Babala!
3. a	3. d	3. Paggamit nge bilang
4. b	4. c	4. Pagbibigay nge kahulugan
5. a	5. b	5. sa sallitang tagalog
6. d	6. b	6. Kolokyal
7. c	7. c	7. Taglish
8. d	8. a	8. Lalawigangan
9. b	9. a	9. Formal
10. b	10. a	10. Pambanisa
11. a	11. c	11. Pampanitikan
12. d	12. d	12. d
13. c	13. b	13. b
14. b	14. d	14. d
15. a	15. a	15. a

Sanggunian

https://www.youtube.com/watch?v=a9DL1Ny_Q7Y
<https://www.youtube.com/watch?v=1fbwnDBECFg>

<https://www.youtube.com/watch?v=ma35lIr10Ew>

<https://www.youtube.com/watch?v=oCSnshs0dwM>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph